

Dal nám Písmo: Základy interpretace

Lekce 9

Moderní aplikace a
Nová smlouva

Manuskript

thirdmill

Biblical Education. For the World. For Free.

© 2012 by Third Millennium Ministries

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této publikace nesmí být reprodukována v jakékoli formě nebo jakýmkoli způsobem za účelem zisku, s výjimkou stručných citací pro účely recenzí, komentářů nebo vědecké práce, bez písemného povolení vydavatele, Third Millennium Ministries, Inc., 316 Live Oaks Blvd., Casselberry, Florida 32707.

Pokud není uvedeno jinak, všechny citáty z Písma pocházejí z Českého Studijního Překlada. Použito se svolením KMS a Nadačního fondu ČSP.

O SPOLEČNOSTI THIRDMILL

Thirdbmill je nezisková evangelikální křesťanská služba, která byla založena v roce 1997 a jejímž cílem je poskytovat:

Biblické vzdělávání celému světu zdarma.

Naším cílem je nabídnout bezplatné křesťanské vzdělávání stotisícům pastorů a křesťanských vedoucích po celém světě, kteří nemají dostatečné vzdělání pro službu. Tento cíl naplňujeme tím, že vytváříme a celosvětově šíříme bezkonkurenční multimediální seminární kurikulum v angličtině, arabštině, mandarínštině, ruštině a španělštině. Naše lekce jsou také překládány do více než tuctu dalších jazyků prostřednictvím našich partnerských služeb. Učební plán se skládá z graficky zpracovaných videí, tištěných instrukcí a internetových zdrojů. Je navržen tak, aby jej mohly používat školy, skupiny i jednotlivci, a to jak online, tak ve vzdělávacích komunitách.

V průběhu let jsme vyvinuli vysoce nákladově efektivní metodu tvorby oceňovaných multimediálních lekcí s nejlepším obsahem a kvalitou. Naši autoři a redaktori jsou teologicky vzdělaní pedagogové, naši překladatelé jsou teologicky zdatní rodilí mluvčí cílových jazyků a naše lekce obsahují poznatky stovek uznávaných profesorů seminářů a pastorů z celého světa. Kromě toho naši grafici, ilustrátoři a producenti dodržují nejvyšší výrobní standardy a používají nejmodernější vybavení a technologie. Pro dosažení našich distribučních cílů Thirdbmill navázal strategická partnerství s církvemi, semináři, biblickými školami, misionáři, křesťanskými vysílacími společnostmi a poskytovateli satelitní televize a dalšími organizacemi. Tyto vztahy již vedly k distribuci bezpočtu videolekcí domorodým vedoucím, pastorům a studentům seminářů. Naše webové stránky také slouží jako distribuční cesty a poskytují další materiály, které doplňují naše lekce, včetně materiálů o tom, jak založit vlastní vzdělávací společenství.

Společnost Thirdbmill je daňovým úřadem uznána jako korporace 501(c)(3). Jsme závislí na štědrých příspěvcích církví, nadací, podniků a jednotlivců, které lze odečíst z daní. Další informace o naší službě a informace o tom, jak se můžete zapojit, najdete na adrese www.thirdmill.org.

Obsah

ÚVOD	1
NAPLNĚNÍ	1
Starý zákon	2
Mezizákonní období	4
Nový zákon	5
APLIKACE	8
Vodítka	9
Starý zákon.....	9
Nový zákon.....	11
Příklad.....	12
ZÁVĚR	17
PŘISPĚVATELÉ	18

Dal nám Písmo: Základy interpretace

Lekce devět

Moderní aplikace a Nová smlouva

ÚVOD

Všichni máme zážitky, na které rychle zapomeneme, ale některé nás ovlivní natolik, že se nás drží celý život. Možná je to pro vás okamžik, kdy jste poprvé uvěřili v Krista, svatební den nebo ztráta milované osoby. Ať už je to jakkoli, když prožijeme takové zážitky, navždy změní náš pohled na všechno. A totéž platí i pro Kristovy následovníky, když aplikujeme Písmo na náš moderní svět. Ačkoli nám Bible vypráví o mnoha věcech, které Bůh učinil, příchod nové smlouvy v Kristu je zásadní událostí, která mění způsob, jakým vše chápeme, včetně aplikace Písma na náš dnešní život.

Toto je devátá lekce z cyklu *Dal nám Písmo: a* nazvali jsme ji „Moderní aplikace a nová smlouva“. V této lekci budeme zkoumat, jak by nová smlouva v Kristu měla řídit způsoby, jakými aplikujeme celé Písmo na naši současnost.

V předchozí lekci jsme se dozvěděli, že při aplikaci Bible na naše životy musíme brát v úvahu vývoj epoch ve Starém zákoně. Všimli jsme si, že v pozadí celé biblické historie je jedna dějová linie. Bible nás učí, že Bůh vládne ze svého nebeského trůnu v zářivé slávě a jeho cílem je od počátku rozšířit svou viditelnou slávu z nebe po celé zemi navzdory všem, kteří se mu staví na odpor. Jako stvoření stvořená k jeho obrazu Bůh určil lidi, aby naplnili zemi a vládli jí v přípravě na konečné projevení jeho slávy. A až Boží záře zazáří všude, bude ho každý tvor nekonečně uctívat a chválit.

Všimli jsme si také, že drama tohoto základního biblického příběhu se rozvíjí v šesti hlavních kapitolách nebo epochách, které na sebe kumulativně navazují: epochy smlouvy Adama, Noema, Abraháma, Mojžíše, Davida a nové smlouvy v Kristu. Kumulativní povaha těchto epoch nám připomíná, že ačkoli se Boží lid nesmí nikdy vrátit ke službě Bohu způsoby z minulosti, nesmí také nikdy zapomenout vhodně aplikovat poučení z minulosti na svou vlastní dobu.

V této lekci prozkoumáme moderní aplikaci a novou smlouvu ve dvou krocích. Nejprve se podíváme na naplnění nové smlouvy v Kristu. A za druhé se podíváme na to, jak by se nová smlouva měla řídit naší dnešní aplikací Písma. Začneme naplněním nové smlouvy v Kristu.

NAPLNĚNÍ

Často si představujeme, jaké budou konkrétní zážitky, ještě než k nim skutečně dojde - například vítězství v soutěži nebo vstup do nové životní etapy. Mnohdy však zjistíme, že samotné zážitky jsou jiné, než jsme očekávali. No a podobně tomu bylo i v případě Božího lidu v biblických dobách. Před Kristovým příchodem Bůh svému lidu zjevil mnoho poznatků o tom, co skrze Krista uskuteční. Když však nová smlouva v Kristu konečně přišla, nebylo to přesně takové, jak si jeho lid představoval.

Abychom zjistili, jak k tomu došlo, podíváme se na tři aspekty naplnění nové smlouvy v Písmu. Nejprve se dotkneme pohledů, které se objevují ve Starém zákoně. Za druhé popíšeme perspektivy, které se vyvinuly v mezizákonním období. A zatřetí popíšeme, jak se naplněním nové smlouvy zabývá Nový zákon. Začneme starozákonními pohledy na novou smlouvu.

STARÝ ZÁKON

Starozákonní naděje na novou smlouvu vzešla ze slov, která Bůh pronesl skrze proroka Jeremiáše, když sloužil v době, kdy byl Jeruzalém v roce 586 př. n. l. zničen.

Navzdory krutým soudům, které na Judsko dopadaly v babylonském vyhnanství, Bůh v Jeremiášovi 31:31-34 ohlásil velkou naději do budoucna. Poslechněte si, co se tam píše:

Hle, přicházejí dny, je Hospodinův výrok, kdy uzavřu s domem izraelským i s domem judským novou smlouvu... Svůj zákon dám do jejich nitra a zapíšu jej na jejich srdce. Budu jejich Bohem a oni budou mým lidem... protože odpustím jejich vinu a na jejich hříchy již nevzpomenu (Jeremiáš 31:31--34).

Tato pasáž vzbuzuje v Božím lidu mnoho podivuhodných nadějí. Jak čteme v Jeremiášovi 31:31, Bůh uzavře novou smlouvu jak se severním královstvím Izraele, tak s jižním královstvím Judy. Nová smlouva nezklame, protože, jak vysvětluje verš 33, Bůh naplní ideál vložení svého zákona „do jejich nitra“ a „do jejich srdce“. A jak také naznačuje verš 34, tato požehnání nikdy neskončí, protože Bůh jim trvale „odpustí“ a „nebude už pamatovat na jejich hříchy“. Když se zamyslíme nad těmito nadějemi pro věk nové smlouvy, je těžké si představit něco většího.

V tomto bodě naší lekce se chceme podívat, jak se Starý zákon vypořádal s naplněním těchto nadějí nové smlouvy. Začneme tím, že je zřejmé, že Bůh původně nabídl, že tato požehnání udělí, když vrátí Izrael z vyhnanství.

Jak jsme právě četli, Jeremiáš 31:31 začíná pouze neurčitým výrazem „dny přicházejí“, ale v bezprostředním kontextu byl tento časový odkaz poměrně přesný. Jeremiáš 31:31--34 je součástí většího úseku knihy Jeremiáš, který se často nazývá Kniha obnovy a který se táhne od Jeremiáše 30:1–31:40. Jeremiáš 31:31--34 je součástí knihy Jeremiáš. Tento úsek nese tento název, protože opakuje několik popisů vyhnanství a požehnání, která měla následovat po vyhnanství. Poslechněte si, co se píše v Jeremiášovi 30:3, blízko začátku Knihy obnovy:

Přicházejí dny, je Hospodinův výrok, kdy změním úděl svého izraelského a judského lidu, praví Hospodin, a přivedu je zpět do země, kterou jsem dal jejich otcům (Jeremiáš 30:3).

Výraz „přicházejí dny“ se objevuje v tomto verši stejně jako na začátku proroctví o nové smlouvě v Jeremiášovi 31:31. A v tomto verši je „přicházejí dny“ výslovně spojeno s dobou, kdy Bůh přivede svůj lid ze zajetí a navrátí ho „zpět do země“.

V tomto světle je zřejmé, že Jeremiáš 31:31 původně spojoval novou smlouvu s obnovením Izraele v zaslíbené zemi. Z pohledu Starého zákona se obnovení Izraele mělo uskutečnit při vyvrcholení dějin v „posledních dnech“. To by znamenalo uzavření nové smlouvy spolu s návratem Izraele z vyhnanství, obnovou Jeruzaléma a jeho chrámu, celosvětovou vládou pomazaného Syna Davidova a obnovou stvoření.

V Jeremiášovi 29:10--14 Bůh Jeremiášovi také zjevil, kdy má tento věk nové smlouvy nastat. Poslechněte si, co prorok řekl:

Toto říká Hospodin: „Až se naplní sedmdesát let Babylonu, přijdu k vám a splním svůj dobrý slib, že vás přivedu zpět na toto místo... Tehdy mě budete vzývat, přijdete a budete se ke mně modlit a já vás vyslyším... Shromáždím vás ze všech národů a míst, kam jsem vás vyhnal“

Neboť toto praví Hospodin: Až se pro Babylon naplní sedmdesát let, postarám se o vás a naplním na vás své dobré slovo o tom, že vás navrátím na toto místo... Když mě budete volat, půjdete a budete se ke mně modlit, vyslyším vás... Změním váš úděl a shromáždím vás ze všech národů a ze všech míst, kam jsem vás zahnal, je Hospodinův výrok, a přivedu vás zpět na místo, odkud jsem vás odvedl (Jeremiáš 29:10--14).

Zde Bůh nabídl naději, že pokud ho Izrael „bude vzývat, přijde a bude se modlit“, pak je Bůh „přivede zpět“ do zaslíbené země za sedmdesát let. Stejný časový plán je zjeven v Jeremiášovi 25:12.

Ve skutečnosti Bůh v roce 538 př. n. l. přiměl perského císaře Kýra, aby přikázal Izraeli vrátit se do zaslíbené země. Není tedy divu, že autor knih Paralipomenon ve 2. Paralipomenon 36:20--22 uzavřel svou knihu poznámkou, že v této době se naplnilo Jeremiášovo sedmdesátileté vyhnanství.

Ale co mnohá další požehnání, která měla přijít v posledních dnech, ve dnech nové smlouvy? Bohužel ti, kdo se vrátili do zaslíbené země, znovu a znovu selhávali ve službě Bohu. A v důsledku toho byla velkolepá požehnání nové smlouvy předpovězená v 31. kapitole Jeremiáše odložena. Přesně to se dozvěděl Daniel v Danielovi 9,24, když mu Bůh poslal zprávu o naplnění Jeremiášova proroctví o 70 letech:

Sedmdesát „sedmiček“ je určeno tvému lidu a tvému svatému městu, aby dokončilo přestoupení, skoncovalo s hříchem, odčinilo bezbožnost, přineslo věčnou spravedlnost, zpečetilo vidění a proroctví a pomazalo Nejsvětější svatyni

Pro tvůj lid a pro tvé svaté město^[P] je vyděleno sedmdesát sedmiletí^[SEP] k zadržení té věrolomnosti^[P] a ke zpečetění hříchů^[SEP] i k usmíření zvrácenosti, ^[P] též ku přivedení věčné spravedlnosti^[SEP] a zapečetění vidění a proročka^[P] ku pomazání nejsvětějšího místa (Daniel 9:24).

Jak naznačuje tato pasáž, Bůh nařídil odklad větších požehnání posledních dnů, dnů nové smlouvy, na „sedmdesát sedmiletí“, což je sedmkrát více než Jeremiášových původních sedmdesát let. V té době se naplní naděje nové smlouvy. Přestoupení bude dokonáno, hřích skončí, dojde k usmíření, nastane spravedlnost, vidění a proroctví budou zapečetěna a Nejsvětější svatyně bude pomazána.

Když se Daniel modlí o Jeremiášově proroctví o 70 letech vyhnanství, modlí se: „Čas se chýlí ke konci. Pane, co se děje?“ A odpověď, která se mu dostává, zní, že nejde jen o 70 let, ale také o 70 sedmiletok, kdy země dohání své soboty, všechno zanedbávání, které se dělo. Něco, co nám to naznačuje, pokud jde o výklad Písma, je, že někdy existuje rozměr, kdy Bůh dělá *doslova* to, co bylo slíbeno, ale je tu také rozměr, kdy jsou tu nějaké další důsledky, které jsou někdy prorocky vyneseny později. Tak například v knize Zjevení se často setkáváme se starozákonními obrazy, které jsou použity jinak, než tomu bylo ve Starém zákoně. Je zřejmé, že ve Zjevení se nemluví o stejných pohromách, které se staly Egyptu, ale ve Zjevení máme obraznost pohrom, která je znovu použita pro srovnání toho, jak Bůh přináší soud. Musíme být tedy otevření, když čteme Písmo, když čteme, jak se pozdější autoři vypořádávají s dřívějšími autory. Chci říci, že v určitém smyslu existovalo 70 let vyhnanství, ale existoval také jiný smysl, který měl Bůh na mysli a o kterém by se Daniel nikdy nedozvěděl, kdyby mu ho neukázal anděl.

- Dr. Craig S. Keener

Viděli jsme, že ve Starém zákoně byl plný rozsah nové smlouvy odložen kvůli neposlušnosti lidu. Nyní se věnujme mezizákonnímu období -- době mezi Starým a Novým zákonem -- a názorům, které si mnozí v Izraeli vytvořili na naplnění Jeremiášova proroctví, zejména ve dnech těsně před Ježíšovým pozemským působením.

MEZIZÁKONNÍ OBDOBÍ

V prvním století bylo každému jasné, že Jeremiášova předpověď o nové smlouvě se ještě zcela nenaplnila. Novozákonní záznamy a archeologické nálezy naznačují, že různé náboženské frakce mezi izraelským lidem měly různé názory, ale v řadě základních otázek panovala všeobecná shoda.

Ke konci intertestamentárního (mezizákonního) období hovořila naprostá většina rabínů o naději posledních dnů nebo o epoše nové smlouvy v pojmech dvou velkých dějinných epoch.

V první řadě označovali předchozí historii a současnou situaci jako „tento věk“. Zjevné vítězství zla nad Božím lidem ve vyhnanství vedlo rabíny k tomu, že tento věk charakterizovali jako dobu neúspěchu, smutku a smrti.

Za druhé, rabíni hovořili také o druhém velkém věku dějin, o době budoucí slávy, o „věku, který přijde“. Budoucí věk byl také znám jako „poslední dny“, „Boží království“ a jako věk nové smlouvy. Rabíni očekávali, že až nastane budoucí věk, naplní se Boží záměry v dějinách. Vráti svůj kající, vyhnaný lid ve velkém počtu, obnoví Davidův trůn, rozšíří svou vládu po celé zemi, přinese soud nad těmi, kdo se odmítají podříditi Bohu a Davidovu synu, a rozšíří Abrahamovo požehnání až do končin země.

Kromě toho většina rabínů v Izraeli také učila, že přechod z tohoto věku do věku budoucího se rozhodujícím způsobem uskuteční s příchodem Mesiáše, velkého syna Davidova. Mesiáš měl přinést velkolepý zlom v dějinách světa, přechod od porážky k vítězství, od zla ke spravedlnosti, od smrti k věčnému životu a od temnoty ke světu naplněnému zářivou Boží slávou.

S ohledem na tento starozákonní a mezizákonní pohled se podívejme, jak Nový zákon vysvětluje naplnění Jeremiášovy naděje na novou smlouvu.

NOVÝ ZÁKON

Všichni víme, že při poslední večeři s učedníky Ježíš pozvedl kalich a řekl: „Tento kalich je nová smlouva v mé krvi.“ Také Pavel nazval sebe a své společníky „služebníky nové smlouvy“. A kniha Židům se odvolává na Jeremiáše 31 a potvrzuje, že křesťané žijí ve věku nové smlouvy. Když však porovnáme to, co se děje v naší době, s popisem nové smlouvy v Jeremiášovi 31, uvědomíme si, že zaslíbení nové smlouvy v jejich plnosti teprve uvidíme. Boží zákon není dokonale vepsán do naší mysli a do našich srdcí. Lidem v církvi je stále třeba říkat, aby poznali Pána. Stále máme přikázáno prosit o odpuštění svých hříchů. Jak tedy můžeme být v novozákonním věku, když se tolik Jeremiášových očekávání ještě nenaplnilo? Odpověď spočívá v tajemství, které Bůh zjevil v Kristu, jak hodlal rozvinout naplnění nové smlouvy.

Různé novozákonní postavy řešily tyto otázky různými způsoby. Například Ježíš v řadě svých podobností oznámil, že Boží království začalo jeho pozemským působením, postupně poroste a nakonec dosáhne svého vrcholu, až se vrátí ve slávě.

Apoštol Pavel se těmito otázkami zabýval na místech, jako je Ef 3:3--5, a poukazoval na to, že tajemství posledních dnů bylo v minulosti lidem skryto, ale nyní se zjevuje v Kristu.

Pavel se o tomto tajemství zmiňuje i na řadě dalších míst, například v Římanům 11:25 a 16:25--26 a v Koloským 1:26--27. V těchto a dalších pasážích Pavel označil různé aspekty křesťanského pohledu na poslední dny v Kristu za tajemství, protože byly předchozím generacím skryty.

Na několika místech Pavlových dopisů se hovoří o evangeliu nebo o různých aspektech evangelia jako o tajemství, řecky *mysterion*. A tajemstvím nemyslí nějakou záhadnou, mlhavou věc, která se náhle objevila na scéně, nebo hádanku, kterou nikdo nedokáže vyřešit. Jak to popsal jeden novozákonní badatel, tajemstvím bylo pro Pavla něco, co Bůh sice ukryl, ale pořád to máme před očima, něco, co bylo skryté, ale na dohled i ve Starém zákoně. A nyní je to něco, na co se díky objasňujícímu zjevení v podobě Krista mohou lidé ohlédnout a říci: „A hele! Podívejte se, co je tam.“ Není to tedy tak, že by Pavel předkládal něco, co tam není, ale říká: „Podívejte se na to, co jsme přehlédli, podívejte se, co tam je...“ A v mnoha ohledech je pravda o příchodu Mesiáše a o společné jednotě Židů a pohanů přímo ve Starém zákoně v žalmech a u Izajáše, ale její sblížení ... „podívejte se, co je tady;

podívejte se, jak do sebe všechny tyto kousky zapadají“ čekalo na Boží darování jeho Ducha a na zaslíbení nové smlouvy, o níž mluví Pavel.

- Dr. Robert L. Plummer

Když Pavel v listu Efeským 3 mluví o tajemství, které mu bylo dáno poznat, mluví o evangeliu. Evangelium je tajemství. To znamená, že je skryté, pokud Bůh nepodnikne výslovné kroky k tomu, aby nám ho odhalil, takže pokud jde o evangelium, je to veřejné tajemství, chcete-li. Ale může nám být odhaleno pouze skrze hlásání evangelia mocí Ducha svatého. Když nyní Pavel mluví o tajemství, jako v případě v listu Efeským 3, někdy mluví o tajemství Kristova těla, které je uvedeno ve skutečnost skrze hlásání evangelia. A tam v Efezkým 3 říká, že tajemství spočívá v tom, že Židé a pohané se navzájem milují a jsou uvedeni do organické jednoty společně v království. Je to úžasné. Říká tedy, že těmto divokým pohanům je zvěstováno nevyzpytatelné Kristovo bohatství. Jako pohan jsem samozřejmě rád, že to přišlo k pohanům. Ale to je tajemství... On je ten, který spojuje Židy a pohany krví kříže a mocí svého Ducha.

- Dr. Sanders L. Willson

Tajemství, která Bůh zjevil apoštolům a prorokům, vedla k pohledu na věk nové smlouvy, který novozákonní badatelé často označují jako „inaugurovanou eschatologii“ nebo „už, ale ještě ne“. Ať už zvolíme jakoukoli terminologii, vidíme, že Ježíš a autoři Nového zákona učili, že v Božím plánu pro poslední dny se naplnění věku nové smlouvy mělo odehrát ve třech hlavních etapách.

Zprvée, inaugurace věku nové smlouvy byla zahájena Ježíšovým prvním příchodem a službou jeho apoštolů a proroků. Proto Nový zákon hovoří o dnech Ježíše a jeho apoštolů jako o „posledních dnech“. V listu Židům 1:1--2 čteme tato slova:

Mnohokrát a mnoha způsoby mluvil kdysi Bůh k otcům v prorocích; na konci těchto dnů k nám promluvil v Synu, jehož ustanovil dědicem všeho a skrze něhož učinil i věky (Židům 1:1--2).

Autor listu Židům zde označuje dobu Ježíšova pozemského působení a dobu jeho čtenářů jako „konec těchto dnů“ („tyto poslední dny“). Jak tato pasáž naznačuje, s Ježíšovým nastolením království nastaly na světě poslední dny, které byly zaslíbeny ve Starém zákoně.

Nový zákon zdůrazňuje, že tato úvodní fáze novozákonního věku zahrnuje vše, co Ježíš vykonal svým vtělením, smrtí, vzkříšením, nanebevstoupením a vylitím Ducha svatého. Tato zvláštní doba zahrnovala také službu apoštolů a proroků v jejich zakladatelském díle pro církve. V listu Efeským 2:19--20 to Pavel vyjádřil takto:

Byli jste vybudováni na základě apoštolů a proroků, kde je úhelným

kamenem sám Kristus Ježíš (Efeským 2:19--20).

Za druhé, pokračování epochy nové smlouvy se táhne celým obdobím církevních dějin. Během této doby Kristus šíří církev po celých národech prostřednictvím hlásání a proměňujícího vlivu evangelia.

Proto novozákonní autoři na místech jako 2 Timoteovi 3:1--5 označili celé období církevních dějin jako poslední dny. Poslechněte si, co se tam píše:

Toto však věz, že v posledních dnech nastanou těžké časy. Lidé budou sobečtí, chtiví peněz, chlubití, domýšliví, rouhaví, rodičů neposlušní, nevďeční, nesvatí, bezcitní, nesmířliví, pomlouvační, nevázaní, hrubí, nepřátelští k dobrému, zrádní, lehkomyslní, nadutí, milující rozkoš spíše než milující Boha. Budou mít vnější formu zbožnosti, ale její moc jim bude cizí (2 Timoteovi 3:1--5).

Hříchy, které jsou zde uvedeny pro „poslední dny“, jsou hříchy, které se vyskytovaly v Pavlově době a které se objevují v průběhu dějin i v současnosti.

Pavel v Efeským 3:9--10 označil charakter tohoto období za tajemství zjevené v Kristu:

Tajemství od věků ukrytého v Bohu ... skrze církev se tak nyní má stát známou vládám a autoritám v nebesích přerozmanitá Boží moudrost (Ef 3:9--10).

V tomto světle je správné považovat celé období církevních dějin za věk nové smlouvy.

Za třetí, poslední dny věku nové smlouvy dosáhnou svého završení, až se Kristus vrátí a naplní konečné Boží záměry pro celé dějiny. Proto novozákonní autoři popisují dovršení království při Kristově návratu jako „poslední dny“. V Janovi 6:39 Ježíš řekl svým učedníkům:

A toto je vůle toho, který mne poslal, abych neztratil nic z toho, co mi dal, ale vzkřísil to v poslední den (Jan 6:39).

Zde Ježíš učil své učedníky o svém vztahu k Otci. Jeho zmínka o „posledním dni“ ukazuje na konečný den, kdy se vrátí ve slávě, mrtví vstanou z mrtvých a Bůh bude soudit svět.

V listu Efeským 1:9--10 Pavel také popisuje tuto dobu jako tajemství, které Bůh zjevil v Kristu. V těchto verších Pavel popsal dovršení jako:

Když nám oznámil tajemství své vůle, jak se mu líbilo a jak si předsevzal, aby pro správu období, v němž budou naplněny příhodné časy, uspořádal pod jednu hlavu v Kristu všechny věci (Efeským 1:9--10).

Jak uvádí Nový zákon, Ježíš zahájil novou smlouvu při svém prvním příchodu, dnes pokračuje ve zjevování nové smlouvy prostřednictvím celosvětové církve a plné soudy a požehnání věku nové smlouvy přijdou, až se Kristus vrátí ve slávě jako král nad všemi.

Poté, co jsme prozkoumali naplnění nové smlouvy v Kristu, můžeme přejít k druhému hlavnímu tématu naší lekce: moderní aplikaci Písma na základě rozvíjejícího se charakteru epochy nové smlouvy.

APLIKACE

Jak uvidíme v dalších lekcích, je mnoho věcí, které je třeba říci o aplikaci Písma na lidi žijící ve věku nové smlouvy. Patří mezi ně nespočet kulturních a osobních úvah. Na tomto místě se však chceme podívat na to, jak nás novozákonní učení o třech etapách nové smlouvy vede při aplikaci Bible na náš dnešní život. Tyto aspekty aplikace jsou spíše obecné, ale poskytují nám nepostradatelný pohled na to, jak máme Písmo v dnešním životě používat.

Každý, kdo někdy sledoval divadelní hru, ví, že místo, kde sedíte, ovlivňuje váš pohled na představení. Stejná postava a akce mohou z různých úhlů pohledu vypadat velmi odlišně. A nejlepší způsob, jak si představení vychutnat celé, je vidět ho vícekrát z různých míst. V mnoha ohledech právě takto Ježíš a novozákonní autoři učili křesťanskou církev aplikovat Písmo v novozákonním věku. Tím, že zkoumáme Písmo z různých úhlů pohledu, jsme lépe vybaveni k tomu, abychom Bibli aplikovali na svůj život.

Představte si věrného Kristova následovníka, který čte Písmo na jevišti, jehož kulisy se dělí na tři velké panely. Z jedné strany diváků vidíme, že křesťan čte Bibli na pozadí Kristovy inaugurace nové smlouvy. Ze středu hlediště vidíme, že křesťan čte Bibli na pozadí Kristova pokračování nové smlouvy. A z opačné strany publika vidíme, že čte Bibli na pozadí Kristova dovršení nové smlouvy. Ať tak či onak, Kristovi následovníci mají aplikovat Písmo na moderní svět tím, že Bibli studují s ohledem na všechny tři tyto perspektivy.

Jinými slovy, při studiu Bible musí věřící vztahovat každý verš Písma k tomu, co Kristus již vykonal při inauguraci nové smlouvy, a brát v úvahu vše, co pro nás Kristus vykonal během své pozemské služby. Na učení Písma však musíme pohlížet také ve světle pokračování věku nové smlouvy a hledat význam Písma pro náš dnešní život. Kromě toho je důležité, abychom na Písmo pohlíželi optikou toho, co Kristus vykoná při dovršení našeho věku, a žili v připravenosti na Kristův podivuhodný návrat ve slávě.

Tyto tři pohledy na aplikace nové smlouvy bychom mohli zkoumat mnoha způsoby, ale dotkneme se jen dvou důležitých bodů. Nejprve shrneme několik obecných pokynů pro aplikaci v novozákonním věku. A za druhé nabídneme příklad aplikace, který tyto strategie ilustruje. Začneme některými obecnými pokyny.

VODÍTKA

V jedné z předchozích lekcí jsme definovali proces aplikace jako:

Vhodné propojení původního významu biblického dokumentu se současným publikem způsobem, který ovlivní jeho pojetí, chování a emoce.

Jak tato definice zdůrazňuje, každá aplikace Písma zahrnuje vhodné propojení původního významu se současným publikem.

Nejprve musíme určit původní význam biblické pasáže tím, že zjistíme, jakým způsobem se bibliční autoři snažili ovlivnit pojmy, chování a emoce svých původních posluchačů. Poté můžeme tento původní význam aplikovat na současné publikum tím, že určíme, jak by biblická pasáž měla působit na pojmy, chování a emoce dnešních lidí. Jak jsme viděli v jiných lekcích, při aplikaci Písma je důležité mít na paměti vývoj epoch, protože původně byla každá pasáž Písma napsána pro lidi žijící v jiné etapě biblické víry, než je ta naše. V tomto bodě naší lekce se tedy zaměříme na to, jak epochální vývoj spojuje původní posluchače Písma se současnými posluchači žijícími v novozákonním věku.

Abychom zjistili, co máme na mysli, podíváme se krátce dvěma směry. Nejprve učiníme několik obecných poznámek k novozákonním aplikacím starozákonních pasáží. Za druhé pak učiníme totéž s novozákonními pasážemi. Začneme Starým zákonem.

Starý zákon

Jak jsme viděli v předchozí lekci, Starý zákon odkazuje na šest hlavních smluv v biblických dějinách, ale starozákonní knihy byly napsány pouze ve dvou z těchto smluvních epoch: v Mojžíšově a Davidově. Každá starozákonní pasáž byla určena k Starozákonní pasáži tak původně zprostředkovávaly Božímu lidu soubory pojmů, chování a emocí, které byly vhodné pro teologický vývoj těchto dvou smluvních epoch.

Z tohoto důvodu je nutné stavět významové mosty od starozákonních pasáží k novozákonní epoše. Jako Kristovi následovníci víme, že jediným neomylným vodítkem v tomto procesu je Nový zákon. Je tedy nezbytné hledat způsoby, jak novozákonní autoři aplikovali Starý zákon na všechny tři etapy nové smlouvy. Nový zákon nám například poskytuje mnoho příkladů toho, jak Kristus při svém prvním příchodu naplnil starozákonní učení. Upozorňuje také na způsoby, jakými Kristus pokračuje v naplňování starozákonního učení v období pokračování. Kromě toho Nový zákon poukazuje na způsoby, kterými Kristus naplní starozákonní učení v období dovršení nové smlouvy.

Jedním z nejdůležitějších biblických témat je téma Božího království, které se však vyskytuje pouze v Novém zákoně. No, ve Starém zákoně se s ní setkáváme všude, zejména v žalmech, pokud jde o toto zvolání: „Hospodin kraluje“. Novozákonní autoři přebírají starozákonní témata ve světle Kristova příchodu, a tak když evangelisté shrnují Ježíšovo učení, mluví o Božím království, a sám Ježíš, jak jsou zaznamenána jeho slova, mluví o tom, že se přiblížilo nebeské království, že se přiblížilo Boží království. A tak něco, co mluví o Jahveho vládě nad svým lidem a nad národy, je nyní ztělesněno v pojmech Krista Mesiáše, syna Davidova, který přišel na scénu

v Izraeli... Vidíme to jednak v tom, jak Kristus vystoupil a vládne na trůně v 1. kapitole Skutků, jak vystoupil a jak se hlásá vzkříšení a lidé se přitahují ke vzkříšenému a vystoupivšímu Kristu, ale také je zde stále ještě budoucí smysl dne Páně, kdy Kristus znovu přijde. Jak nám říkají Skutky 1, vrátí se stejným způsobem, jakým odešel, a stále bude existovat ono konečné ospravedlnění, když bude Boží lid zkoušen v posledním podvodu a vzpouře, když bude Satan propuštěn, ale také když Kristus přijde a nakonec zvítězí nad všemi Satanovými plány.

- Dr. Greg Perry

Jednou z nejzajímavějších věcí je způsob, jakým evangelium vykresluje Ježíše ve světle starozákonních témat. Vidíme to na několika různých místech. Jedním z hlavních míst, kde to vidíme, je, že vidíme Ježíše zobrazeného skutečně na místě Mojžíše. V jistém smyslu je druhým Mojžíšem, který přichází, aby vedl nový, druhý a větší exodus. Když přemýšlíme o Ježíši jako o druhém Mojžíšovi, napadá nás řada příkladů. Jedním z nich je samozřejmě myšlenka, že se po zkušenosti s vodou vydává přímo na poušť. Když je tedy pokřtěn v řece Jordán, je tento průchod vodou v jistém smyslu podobný tomu, jako když Izraelité prošli Rudým mořem a odtud se okamžitě vydali na poušť. Na poušti zažívá pokušení stejně jako Izraelité, ale on je věrný Syn, zatímco Izrael byl neposlušný syn. V této zkušenosti na poušti se Ježíš vynořuje jako triumfální vůdce nového exodu, kterým přichází a pak vydává nový zákon v Kázání na hoře v 5. kapitole Matoušova evangelia, kdy je tam Ježíš vyličen jako nový zákonodárce... Takže znovu a znovu vidíte tuto harmonii a jednotu mezi evangeliem a Starým zákonem a to, že Ježíš dokončuje příběh, který byl započat před mnoha lety.

- Dr. Michael J. Kruger

S tímto základním schématem aplikace starozákonních pasáží na paměti přejdeme k aplikaci novozákonních pasáží na věk nové smlouvy.

Nový zákon

Na první pohled se může zdát, že při aplikaci Nového zákona křesťany není třeba brát v úvahu vývoj epoch, protože Nový zákon byl napsán v epoše nové smlouvy. Je však důležité mít na paměti, že celý Nový zákon vznikl v inaugurační fázi nové smlouvy. Dnes již v této etapě nežijeme. Spíše žijeme v pokračování epochy nové smlouvy. Při aplikaci Nového zákona na náš život tedy musíme mít na paměti toto epochové rozlišení.

Novozákonní knihy vyšly z rukou zakladatelů církve a byly původně napsány pro lidi, kteří žili v době, kdy začínala éra nové smlouvy. To, co tito autoři napsali, má mnoho

důsledků pro nás, kteří žijeme v pokračování novozákonní epochy. Ačkoli tedy žijeme tisíce let po napsání těchto děl, mají pro nás nezpochybnitelnou autoritu.

Uvědomte si jen několik rozdílů mezi dnešním životem a dobou, ve které byl Nový zákon napsán. Například na rozdíl od dnešní doby se bylo možné obrátit s prosbou o vedení přímo na jednotlivé apoštoly a proroky, kteří v té době žili. Vidíme to v knize Filemon. Kromě toho se o rozsáhlých otázkách mohlo rozhodovat ve vzájemné součinnosti zakladatelů církve, jako tomu bylo na jeruzalémském koncilu v 15. kapitole Skutků. V dnešní době však tyto zakládající autority mezi námi nežijí. Musíme se tedy spolehnout na novozákonní shrnutí jejich učení, které nám pomůže se orientovat.

Kromě toho obsahuje Nový zákon mnoho příkladů zázračných a nadpřirozených událostí. Ježíš a jeho apoštolové a proroci byli obzvláště nadáni k provádění takových činů, aby upevnili svou autoritu. Zatímco tehdy tomu tak bylo, dnes je autorita stanovena pouze měřítkem samotného Nového zákona. Pokud na toto rozlišení zapomeneme, budeme mít v dnešní době často falešná očekávání. Jistě, Bůh v církvi i během pokračování nové smlouvy nadále koná zázraky, ale neměli bychom být zklamaní, když zjistíme, že v tomto věku se takové události nevyskytují tak často jako v době, kdy na zemi žil Kristus a apoštolové.

Kromě toho se novozákonní autoři věnovali především doktrinálním a praktickým otázkám, které byly obzvláště důležité pro inauguraci nové smlouvy. Například málokteré otázky se v Novém zákoně věnovalo více pozornosti než rozšíření Božího království z jeho židovských kořenů do pohanského světa. Spor za sporem, které se v Novém zákoně řešily, se týkaly toho, jak mají Kristovi následovníci dodržovat či nedodržovat starozákonní zvyky a další židovské tradice. Je sice pravda, že tato učení mají důsledky pro dnešní církve, ale křesťanská církve již mnohé z těchto základních sporů překonala. S tím, jak se evangelium nadále šíří po celém světě, čelíme různým druhům problémů.

Někdy si přeji, abych se mohl vrátit do apoštolské doby a být svědkem kazatelské služby apoštolů, zázraků, které konali, a všeho, co zavedli do života církve. A samozřejmě, že mnohé zkušenosti prvotní církve jsou velmi podobné zkušenostem, které máme v dnešním světě. Chci říct, že na mnoha místech světa je církev pronásledovaným společenstvím a my se držíme stejného evangelia, jakého se drželi první věřící. Ale je tu také smysl, v němž byla tato služba apoštolů jedinečná v jedinečném období církevních dějin, a my stavíme na jejich základech tím, že čteme Písma, která tito apoštolové vytvořili. Úřad apoštola však není trvalým úřadem v životě církve. Je to jedinečná zakladatelská služba, která jim byla svěřena, a na jejich základech nyní v církvi stavíme.

- Dr. Philip Ryken

Z tohoto důvodu je při aplikaci Nového zákona na moderní svět zásadní pochopit, že původní význam je pevně založen na inaugurační fázi éry nové smlouvy. S tímto původním významem v ruce jej pak můžeme aplikovat na naši dobu s přihlédnutím k dalšímu vývoji v rámci novozákonního věku.

Poté, co jsme se seznámili s obecnými zásadami uplatňování nové smlouvy ve Starém i Novém zákoně, podívejme se na příklad z Písma, který tyto zásady ilustruje. Jako příklad použijeme biblický důraz na boj.

PŘÍKLAD

Každý, kdo zná Bibli, ví, že se v ní hodně věnuje tématu boje proti zlým duchům a národům, které je následují. Téměř každá kniha Starého zákona se tohoto tématu tak či onak dotýká. A Nový zákon opakovaně naznačuje, že válka proti zlu, kterou najdeme ve Starém zákoně, pokračuje i v novozákonní epoše.

Ve Starém zákoně se často setkáváme s tím, že Bůh je zobrazován jako bojovník, jako král-bojovník, jako jakýsi vojenský hrdina. Chci říct, že náš kontext se nám nemusí zdát příliš smysluplný, plně mu nerozumíme. Ale realita života ve starověkém Izraeli byla taková, že válka byla běžná... Faraon nechtěl nechat Boží lid odejít, a tak Bůh udělal to, že... Nejdříve přišly pohromy, ale pak za ně Bůh v podstatě nakonec bojoval tím, že egyptskou armádu jaksi utopil v Rudém moři. Takže další příklad. Mojžíš a Miriam pak zpívají píseň oslavující Boha: Vůz a jezdce... koně a jezdce hodil do moře. O Bohu se tedy zpívá jako o bojovníkovi. A jistě vidíme, že když izraelský národ táhne do země Kanaánců, Bůh bojuje v jejich prospěch.

- Dr. David T. Lamb

Výraznost tohoto tématu vyvolává zásadní otázku. Jak ho máme aplikovat na náš dnešní život? Ať už čteme Starý nebo Nový zákon, chceme-li získat úplnější představu o tom, jak se toto téma vztahuje k našemu životu, musíme se na něj dívat ve světle tří etap epochy nové smlouvy v Kristu.

V první řadě bychom měli věnovat pozornost inauguraci našeho věku. Nový zákon jasně ukazuje, že některé aspekty tématu boje proti zlu ve světě se naplnily jedinečně během Ježíšova pozemského působení. Sám Ježíš označil to, co se dělo v jeho službě s učedníky, za vítězství nad zlem.

Například v Lukášově evangeliu 10:18--19 čteme Ježíšovu odpověď, když se jeho učedníci vrátili po vymítání démonů.

Viděl jsem, jak Satan spadl s nebe jako blesk. Hle, dal jsem vám pravomoc šlapat po hadech a štírech, i nad veškerou silou Nepřítele, (Lukáš 10:18--19).

Podle Kolosanům 2,15 Ježíš svou smrtí na kříži porazil zlé duchovní síly:

Tak odzbrojil vlády a autority a veřejně je vystavil na odív (Koloským 2:15).

Podobným způsobem Pavel v Efezským 4:8 označil Kristovo vzkříšení a nanebevzetí za jeho vítězství ve válce.

Vystoupil do výše, odvedl s sebou zajatce a] dal dary lidem (Ef 4:8).

Ve světle těchto a podobných pasáží, kdykoli se ve Starém nebo Novém zákoně setkáme s tématem boje proti Božím nepřátelům, měli bychom mít vždy na paměti, jak Kristus plnil svou úlohu v této válce během inaugurace věku nové smlouvy. Kromě toho, co Kristus již vykonal, neexistuje žádná naděje na konečné vítězství nad mocnostmi hříchu a smrti.

Při svém prvním příchodu Kristus předvedl boj se satanem, nebo ho naplnil, nebo by mohl být jako boj zobrazen. A začalo to v 1. Mojžíšově 3:15, kde Bůh na samém počátku při pádu slíbil Adamovi a Evě, že přijde Vysvoboditel. A vidíme, že se to pak děje na kříži. Satanova hlava je rozdracena, Ježíšova pata je uštknuta, zasažena - ať už chcete použít jakýkoli termín - a pak je vzkříšen z mrtvých a nad Satanem zcela vítězí.

- Dr. Howard Eyrich

Mnoho křesťanů si myslí, že Kristus zničí zlo až po svém návratu na konci časů. Skutečnost je však taková, že Ježíš Kristus odstranil zlo při svém prvním příchodu. Můžeme říci, že zlo odstranil v zásadě, což znamená, že porazil d'ábla na kříži a položil základ pro konečný druhý příchod. Zlo na světě stále existuje a my v něm stále žijeme, ale je to zlo na cestě k zániku. V bitvě, kterou náš Pán Ježíš Kristus vybojoval, „odzbrazil mocnosti a autority, udělal z nich veřejnou podívanou a zvítězil nad nimi“ a svou smrtí a vzkříšením dosáhl obrovského vítězství nad d'ábovým dílem.

- Dr. Ghassan Khalaf, překlad

Kdykoli se v Písmu setkáme s tématem boje, musíme být připraveni jej vztáhnout nejen na inauguraci našeho věku, ale i na pokračování epochy nové smlouvy.

Ačkolí Kristus sám inicioval konečnou porážku zla při svém prvním příchodu, Nový zákon učí, že tato válka je stále velmi důležitou součástí zkušenosti každého věřícího v dějinách církve.

Například ve 2. Korintským 10,4 Pavel potvrdil, že šíření evangelia je bojem proti zlým duchům. Říká tam:

Zbraně našeho boje nejsou tělesné, ale mají od Boha sílu bořit opevnění (2 Korintským 10:4).

Podobně se Pavel zmiňuje o boji církve v Efezským 6,12:

Neboť náš zápas není proti krvi a tělu, ale proti vládám, proti autoritám, proti světovládcům této temnoty, proti duchovním mocnostem zla v nebeských oblastech (Efezským 6:12).

Všimněte si, že v obou těchto pasážích je válka, kterou jako křesťané vedeme, duchovní povahy. Stejně jako Ježíš při zahájení našeho věku neválčíme s „tělem a krví“. Válčíme proti „vládám“ a „autoritám“, tedy „duchovním mocnostem zla v nebeských oblastech“. Během trvání Kristova království válčíme spíše se satanem a dalšími zlými duchy působícími ve světě než s lidmi. Ve 2 Korintským 5:19--20 Pavel napsal tato slova:

[Bůh] uložil v nás to slovo smíření. Jsme tedy Kristovi vyslanci a Bůh jako by vás skrze nás vyzýval. Na místě Kristově prosíme: Smířte se s Bohem (2 Kor 5:19--20).

Jako Boží lid žijící v době pokračování nové smlouvy nejsme vůči svým bližním bojovníky. Místo toho jsme „Kristovými vyslanci“, kteří se snaží zachránit lidské bytosti z nadvlády hříchu prostřednictvím šíření Kristova evangelia. Podporujeme porážku Satanova království tím, že lidi vybízíme, aby se „smířili s Bohem“. Není tedy překvapivé, že Pavel ve 2 Korintským 2:14 popisuje službu evangeliu také jako Kristův vítězný průvod:

Díky Bohu, který nás stále vede v triumfálním průvodu v Kristu (2 Kor 2:14).

Ať už čerpáme příklady boje ze Starého nebo Nového zákona, Kristovi následovníci by měli být vždy připraveni toto téma uplatňovat ve své každodenní službě během trvání nové smlouvy.

Kristus dnes skrze církve naplňuje boj proti zlu různými způsoby, ale hlavní kategorií pro úvahy o tom je, že Kristovo království je jiného řádu, než si obvykle o královstvích myslíme. To platilo v Ježíšově době, kdy ho ti, kdo ho špatně chápali, pokládali za nastolení politického řádu, stejně jako dnes, kdy ze svých národnostních, etnických nebo socioekonomických zájmů chceme Kristovu válku chápat nikoli jako válku kříže, ale jako válku koruny nebo meče. Pavel nám v listu Efezanům 6 dává pokyny pro tento druh duchovního boje. Máme se modlit. Máme se dělit o dobrou zprávu. Máme mít víru. Máme praktikovat spravedlnost a hlavním prostředkem je Boží slovo... Martin Luther ve své „Mocné pevnosti“ ostatně o tomto slově mluvil nad všechny pozemské síly. Je to tedy Boží slovo, které zvítězí prostřednictvím Božího služebníka, syna Ježíše Krista, jako naplnění Kristova duchovního boje. Pro nás to tedy znamená, že musíme následovat Kristův vzor, život ve tvaru kříže. Napodobujeme Krista, jak říká list Filipánům 2, tím, že v sobě máme stejný postoj, takže se evangelium odlišuje a křesťanství se odlišuje od ostatních náboženství, která vidí náboženství především jako donucovací. To je jeden z

hlavních kontrastů mezi, řekněme, křesťanstvím a islámem. Islám si nedokáže představit víru v Boha bez donucení a křesťanství je v zásadě náboženstvím kříže, sebeobětování, obětování svého života pro druhé, protože Kristus dal svůj život za nás, takže je to výzva k oběti a k modelování Kristova příkladu, aby ho druzí dobrovolně přišli učinit svým Pánem.

- Rev. Mike Glodo

Nový zákon spojuje téma války nejen se zahájením a pokračováním našeho věku, ale i s dovršením epochy nové smlouvy.

Stejně jako Kristus sám vedl válku při svém prvním příchodu, dokončí ji i při svém příchodu ve slávě. Při druhém příchodu zmizí rozdíl mezi duchovními silami jako předmětem jeho hněvu a lidmi jako předmětem jeho milosrdenství. Ve Zjevení 19:11--15 Jan popsal nadcházející bitvu tímto způsobem:

A uviděl jsem otevřené nebe, a hle, bílý kůň, a ten, kdo na něm seděl, [se jmenoval] Věrný a Pravý; spravedlivě soudí a bojuje ... A vojska, která jsou v nebi, jela za ním na bílých koních, oblečená do bělostného čistého kmentu. Z jeho úst vychází veliký ostrý meč, aby jím bil národy; bude je pást železnou berlou (Zjevení 19:11--15).

V mnoha ohledech je tato scéna, v níž Kristus svádí poslední bitvu se zlem, naší nadějí na vítězství a věčný život v novém nebi a nové zemi. Až dojde ke konečné porážce hříchu a smrti, bude Kristus vládnout a pozve všechny své následovníky, aby vládli vítězně s ním.

Téma války v Bibli, možná zejména ve Starém zákoně, a Božího soudu a jeho hněvu a toho, jak se to bude vyvíjet a jak to bude vypadat na konci časů, je velkým tématem... Ale v Novém zákoně máme dva různé způsoby, jak je toto téma rozvíjeno. První je u Ježíše. Přichází jako božský bojovník, aby vedl válku s hříchem, ale tentokrát ne s hříšníkem, ale s hříchem samotným. On je zde v jistém smyslu obětí. Stává se spíše tím, kdo přijímá plný Boží hněv, než tím, kdo hněv přináší. Nyní hříšníci uniknou Božímu hněvu na konci tím, že se skryjí nebo se spojí s Kristem jako ti, kteří tento soud zakusili v Kristu. Až tedy Kristus přijde, přijde se svým lidem a přijde a povede válku s těmi, kteří nečinili pokání nebo se s ním nesjednotili ve víře. A tak dostáváme tyto obrazy války v jistém smyslu při potopě, s Izraelem a zaslíbenou zemí, dokonce i s Asýrií a Babylonem, které vedou válku proti Izraeli, jako obrazy tohoto eschatologického soudu. Ale ve skutečnosti jsou to všechno obrazy toho, co Kristus podstoupil i nás. Jsou tu tedy dva obrazy: Je tu Boží milost -- že podstoupil tuto válku a hněv a zakusil její prokletí za nás, ale také Boží spravedlnost. On se vrátí a každý z těch, kdo s ním nejsou spojeni, zažije stejný soud.

-- Dr. Miles Van Pelt

Vždy bychom měli mít na paměti, že téma války, které se objevuje v celém Písmu, je třeba vykládat ve světle velkého završení, kterým je návrat Krista jako vítězného bojovníka.

Způsob, jakým Nový zákon zpracovává téma války, je pro nás poučný, když aplikujeme Písmo na naši dobu. Abychom si byli jisti, musíme studovat každé téma zvlášť, protože Nový zákon je rozvíjí různými způsoby. Abychom však mohli plněji aplikovat jakékoli biblické téma, musíme se podívat, jak je nahlíženo ve světle inaugurace, pokračování a dovršení věku nové smlouvy v Kristu. Bez ohledu na to, jak začneme zkoumat jakékoli téma, zda začneme ve Starém nebo v Novém zákoně, můžeme jako Kristovi následovníci tato témata aplikovat na svůj život tím, že objevíme, jak se naplňují ve všech třech etapách novozákonní epochy.

ZÁVĚR

V této lekci o moderní aplikaci a nové smlouvě jsme se zabývali způsoby, jakými by nová smlouva v Kristu měla ovlivnit naši aplikaci Bible na moderní svět. Všimli jsme si, jak lze naplnění starozákonních nadějí na novou smlouvu vidět v inauguraci, pokračování a završení naší epochy v Kristu. A ukázali jsme, jak by aplikace každého tématu Starého a Nového zákona na moderní život měla být v souladu s týmiž třemi etapami nové smlouvy.

Nová smlouva v Kristu není nic malého. Je to spíše vyvrcholení Božích záměrů pro celé dějiny. A jako taková má nová smlouva v Kristu vliv na to, jak máme aplikovat každou část Bible v našem moderním světě. Jako Kristovi následovníci musíme číst Písmo ve světle toho, jak Bůh v Kristu uskutečňuje své záměry. Díváme se zpět na to, co Kristus již vykonal, díváme se na to, co dělá nyní, a těšíme se na to, co vykoná, až se vrátí. Teprve pak budeme jako lidé nové smlouvy správně aplikovat Písma na náš moderní svět.

PŘÍSPĚVATELÉ

Dr. Richard L. Pratt, Jr. (Host) je spoluzakladatelem a prezidentem společnosti Third Millennium Ministries. Více než 20 let působil jako profesor Starého zákona na Reformovaném teologickém semináři a byl vedoucím katedry Starého zákona. Dr. Pratt je vysvěceným duchovním a hodně cestuje, aby evangelizoval a vyučoval. Studoval na Westminsterském teologickém semináři, získal titul M.Div. na Union Theological Seminary a doktorát ze starozákonních studií na Harvardově univerzitě. Dr. Pratt je generálním redaktorem *studijní bible NIV Spirit of the Reformation*, překladatelem pro *New Living Translation* a konzultantem křesťanské teologie pro Islamic Encyclopedia. Je také autorem mnoha článků a knih, včetně knih *Modli se s otevřenýma očima (Pray With Your Eyes Open)*, *Křesťanská apologetika (Every Thought Captive)*, *Najdi svou důstojnost (Designed for Dignity)*, *Dal nám příběhy (He Gave Us Stories)* a komentářů k 1. a 2. knize Paralipomenon a 1. a 2. listu Korintským.

Dr. Howard Eyrich je ředitelem biblického poradenství na Birminghamském teologickém semináři a pastorem poradenských služeb v Presbyterian Church of Briarwood.

P. Michael J. Glodo je docentem biblických studií na Reformovaném teologickém semináři v Orlandu na Floridě.

Dr. Craig S. Keener je vedoucím katedry biblických studií F. M. a Ady Thompsonových na Asbury Theological Seminary.

Dr. Ghassan Khalaf byl profesorem biblických studií na Arabském baptistickém teologickém semináři v Mansourieh El Maten v Libanonu.

Dr. Michael J. Kruger je prezidentem a profesorem Nového zákona na Reformovaném teologickém semináři v Charlotte, N.C.

Dr. David T. Lamb je docentem Starého zákona na Biblickém teologickém semináři.

Dr. Gregory R. Perry je viceprezidentem pro strategické projekty ve společnosti Third Millennium Ministries a bývalým docentem Nového zákona a ředitelem iniciativy City Ministry na Covenant Theological Seminary.

Dr. Robert L. Plummer je docentem výkladu Nového zákona na The Southern Baptist Theological Seminary.

Dr. Philip Ryken je prezidentem Wheaton College.

Dr. Miles Van Pelt je profesorem Starého zákona a akademickým děkanem na Reformovaném teologickém semináři.

Dr. Sanders L. Willson je starším duchovním ve Druhém presbyteriánském kostele v Memphisu (TN) a působí ve vedení organizací The Gospel Coalition, Union University a Reformed Theological Seminary.